

Aanvang van de preek en vermaning tot gebed¹

Geliefden in de Heere Jezus Christus,
Laten wij onze getrouwe God en Vader aanroepen en Hem ootmoedig bidden dat Hij Zijn aangezicht wil afwenden van onze zonden, waarmee wij onophoudelijk Zijn toorn tegen ons verwekken. En omdat wij veel te onwaardig zijn om voor Zijn majesteit te verschijnen, maar Hij ons wil aanzien in Zijn geliefde Zoon Jezus Christus onze Heere; en Hij de verdiensten van Zijn lijden en sterven tot de betaling van al onze zonden wil aannemen en ons daardoor welbehaglijk² voor Hem maken.

(Wij bidden) dat Hij ons ook door Zijn Heilige Geest met het rechte verstaan van Zijn Woord wil verlichten en Hij ons Zijn genade wil verlenen om dit Woord met oprechte vrees en deemoed aan te nemen, opdat wij daaruit zullen leren al ons vertrouwen van alle schepselen hoe langer hoe meer af te trekken en op

1 Door de kerkelijke dienaren voor de preek te gebruiken.

2 Of: aanvaardbaar. Oorspronkelijke tekst: wolgefellig.

Hem alleen te stellen, Hem te dienen en Hem te eren, opdat Zijn heilige Naam met ons gehele leven geprezen mag worden, en wij zó jegens Hem díé liefde en díé gehoorzaamheid betonen, welke getrouwe dienaars hun meester en kinderen hun vader schuldig zijn, aangezien het Hem behaagd heeft ons te roepen en aan te nemen tot Zijn dienaren, kinderen en erfgenamen van de toekomstige heerlijkheid.

Laat ons daarom Hem bidden, zoals ons onze getrouwe Heere en Heiland Jezus Christus heeft leren bidden, zeggende:

Onze Vader, Die in de hemel zijt, Uw Naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede, op de aarde gelijk als in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood. En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want van U is het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid, in eeuwigheid. Amen.

Over de leer en de preek

De Heere Jezus zegt in Johannes 17: 'Dit is het eeuwige leven, dat zij U, de enige ware God, en Degene Die U gezonden hebt, Jezus Christus, kennen.'¹

Om Zijn uitverkorenen tot deze kennis en tot het eeuwige leven te leiden,² heeft de Heere Jezus Christus de prediking van de bekering³ en de vergeving van zonden bevolen. Om de kennis van God en het eeuwige leven op deze aarde in onze harten te laten aanvangen, is dit middel ingezet vanwege onze zwakheid,⁴ omdat wij de stem van God niet kunnen verdragen. In de hemel zullen wij zonder dit uitwendige middel de volkomenheid bereiken, wanneer we

1 Of: erkennen

2 zuführen

3 Predigt der Buß

4 eingesetzt von wegen vnserer schwacheyt: Deze gedachte komt op uit Hebr. 12:20. Een direct contact tussen God en mens is op aarde in dit zondige lichaam niet mogelijk. Dat kan alleen 'bemiddeld'. De instellingen van God zijn voor ons als Zijn bevelen. Geen vrijblijvendheid, eigen initiatief of eigen middelen. Wat Gods bevel ons zegt ... vertoont ons 't heilig recht.

God zien⁵ van aangezicht tot aangezicht.

Aangezien God Zich dan in Zijn Woord te kennen geeft, wat in de canonieke boeken van het Oude en Nieuwe Testament volkomen aanwezig is,⁶ moeten alle preken daaruit genomen worden en daarop gefundeerd zijn en te allen tijde op de aanwezige tekorten en gebreken van het volk toegespitst worden. Overeenkomstig de spreuk van de heilige apostel Paulus in 2 Timotheüs 3: ‘Alle Schrift is door God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot bestraffing, tot verbetering en tot tuchtiging in de gerechtigheid, opdat een mens Gods volkomen zij, tot alle goed werk geschikt.’

Het Woord van God richt zich gewoonlijk op het onderwijs in *ten eerste* dat het de mensen tot de kennis⁷ van hun zonden en ellenden voert, *ten tweede* onderwijst het hen ook hoe ze van hun zonden en ellende verlost worden en *ten derde* hoe zij God voor zo’n verlossing dankbaar zullen zijn. Daarom moeten de predikers in hun onderhavige tekst ijverig deze drie stukken in het oog houden en zo telkens weer goed

5 Of: schouwen

6 begriffen ist

7 Of: erkenning

in acht nemen dat zij het geneesmiddel naar behoefte van het gewonde geweten op de juiste manier gebruiken. Zij moeten ook hun preken weten af te stemmen op het arme, geringe verstand⁸ van het gewone volk. Zodat het artikel⁹ van de catechismus dat in de leerdienst aan de orde is, wordt ingeleid,¹⁰ op de Bijbel betrokken en het volk begrijpelijk ingescherpt.

Ook zullen de predikers niet het voornemen willen hebben voor zichzelf¹¹ een boek uit de Bijbel te verklaren, zonder raad en voorkennis van hun superintendenten, welke daarop hebben toe te zien dat voornamelijk de boeken van het Nieuwe Testament op de zondagen worden bepreekt en verklaard, die de gewone man het meest nuttig en voor de kerk het meest opbouwend zijn.

8 Of: begrip

9 Of: onderwerp

10 sich lendet

11 Of: op eigen houtje